

გაზეთი გაეოლის
1930 წლის 5
ნოემბრიდან

samtredlismacne @ mail.ru

მაცნე

სამბრაღიის

N2 (9254)

22 იანვარი, 2018 წელი

ფასი 50 თეთრი

ახალი აუსაწავსებრი მასანდობის ლაპუთას ფანსრუდას

2

ბინების დაკანონების კომისია მუშაობას აგრძელებს

3

2

ზამთრის მიუხედავად

ერთხანია ლიცენზირებული ვემოცნება – მეგობრობის სამინიყველი

8

340 000 რახი ჰიხრანჰიხ კუუბანუა მიძახიოური

2

“ერთად სიკეთის კვალდაკვალ”

6

სამბრაღიის უფასო სასაღილო ფუნქციონირება დაიწყო

3

ბილიბვიზი – უპირატესობა თუ პრობლემა?!

5

“ჭადრის ოქროსფერი ფოთოლი”

9

ახალი აუსაჯის ბიზნესის დახმარება

ახალი ექსპერტიზის, უფლები, 2016 წლის მოდელი, ახალ წელს მოპყვა სამტრედიისში. ადგილობრივი ბიუჯეტმა მასში 116 ათასი ლარი გადაიხადა. თუ აქამდე ერთი ექსპერტიზის საჭიროება იყო, ამჟამად ორს გაუკეთებელი რა დარჩება. ზედამხედველობისა და სივრცითი მოწყობის სამსახურის უფროსი ნოე ივანიძე, საუბრობს იმაზე, რომ: “ნამდვილად გვჭირდება ამგვარი ტექნიკის დამატება. იგი გამწვანებისა და კეთილმოწყობის სამსახურს გადაეცემა სარგებლობაში. ადგილობრივი ბიუჯეტით დაფინანსდა მისი შექმნა.” გამგებლის პირველი მოადგილე ირაკლი სულავე აკონსტრუქციებს: “116 ათასი ლარი ადგილობრივი ბიუჯეტით იქნა მოხმარებული ახალი, 2016 წლის მოდელის GCB-ის ფორმის ექსპერტიზის შესაძენად.” მუნიციპალიტეტის მერი, რომელიც სხვებთან ერთად ესწრებოდა სამტრედიისში ექსპერტიზის ჩამოტანის პროცესს, დასძენს: “ამჟამად ის სამუშაოები, რომელთა შესრულებაც ხელი რამდენადმე გვეშეშებდა შესაბამისი ტექნიკის არარსებობის გამო, უკეთესად და უფრო სწრაფად შესრულდება. დიან, მოსახლეობის დაკვირვებით გამოვინახე შევიძინეთ იგი. მოსახლეობის დაკვირვება კი წყალსაწრეტი და სანიტარული არხებისა და სხვა მსგავსი სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად შესრულების მოთხოვნაში მდგომარეობს.”

მუნიციპალიტეტის მერიის წინ 17 იანვარს უკვე ჩაიბარა შესაბამისმა სამსახურმა ახალი ტექნიკა.

თბა ბაგუნაშვილი

ზამთრის მიუხედავად

თბა ბაგუნაშვილი

ჯერჯერობით ისე არ გაუადრებია ზამთარს, ინფრასტრუქტურის განახლებისთვის ხელი შეუქმალა. ბიუჯეტში მობილიზებული ადგილობრივი შემოსავლები საშუალებას იძლეოდა და, სულ რამდენიმე კვირის წინ დასრულებულ გასულ წელს დაიწყო, სულ რამდენიმე კვირის წინ დასრულდა ახალ წელიწადს კი უკვე დასრულდება ის სამუშაოები, ქალაქის ტერიტორიაზე რომ მიმდინარეობს.

შპს “ინდიგო” და შპს “ლატეკსი” ტენდერში გამარჯვებული ფირმებია, რომლებიც შიდა გზების მოპირკეთებაზე მუშაობენ. შპს “ინდიგო” ე.წ. ჩიხებს აწესრიგებს. 7 ქუჩა, ბათუმის, ჯანელიძის

მე-2, 9 აპრილის 1 და 3 შესახვევები, ჩაჩუას, კოსტავას და საკოლმეურნეო ბაზრის მიმდებარე №2 ავტოსადგომის ტერიტორია ამ ორგანიზაციის მიერ იქნა მოპირკეთებული. ამ ეტაპზე შპს “ლატეკსი” ხიბლარის ქუჩის გაგრძელებასა და ზაქარაიძის ქუჩაზე დაიწყო სამუშაოებს. საერთო ჯამში ამ 9 ქუჩის მოსაწესრიგებლად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი 205 ათას ლარს დახარჯავს.

უბედური შემთხვევების თავიდან ასაცილებლად და საჭირო ყურადღების გამო, სინქარის ამკრძალავი ბარიერები მოეწყობა სკოლებისა და ბაგა-ბაღების სიახლოვეს. შესაბამის სამუშაოებს შპს “მონოლითი” მე-3 საჯარო სკოლის მიმდებარე კაკაბაძის, მე-5 საბავშვო ბა-

ღთან თაბუკაშვილის, მე-2 საბავშვო ბაღთან პაპავას, მე-4 საბავშვო ბაღთან რუსთაველის ქუჩებზე, აგრეთვე, მელაურის და ევროის საჯარო სკოლებთან დაიწყო. ამისთვის დაახლოებით 20 ათასი ლარია განსაზღვრული.

“ტე უნიონი” გახლავთ ტენდერში გამარჯვებული ორგანიზაცია, რომელიც 44 ათას ლარად სამტრედიისში შემოსასვლელი ხიდის მოაჯირების რეკონსტრუქციას აწარმოებს. სამუშაოები უკვე დასრულებულია.

რუსთაველისა და ჯავახიშვილის კვეთაზე, 450 კვ. მეტრის ფილებით მოპირკეთებას 22 ათას ლარად შპს “ელიტ პროდაქშენი” აწარმოებს. უკვე დასრულების პროცესშია, სანიტარული არხების

გაწმენდა ქალაქის ტერიტორიაზე. შპს “ელიტ პროდაქშენი” სამუშაოს 153 ათას ლარად ასრულებს. ამ ეტაპზე დარჩენილია მხოლოდ წერეთლისა და თამარ მეფის ქუჩებზე არსებული არხების გაწმენდა.

ბინის მესაკუთრეთა ამხანაგობების წილობრივი მონაწილეობით, უმოკლეს დროში 10 საერთო საცხოვრებელი სახლის გადახურვა დაიწყება, რაზეც 155 ათასი ლარი დაიხარჯება. სამუშაოები რამდენადმე შეფერხდა, რადგან ტენდერში მონაწილე მშენებელი ორგანიზაციის გამოვლენა დაგვიანდა. ამჯერად კოსტავას №7-ე, ფანჯიყიძის №4-ე, აგრეთვე, ფალაშვილისა და დუნდუას ქუჩებზე მრავალბინიანი საცხოვრებელი სა-

ხლების გადახურვითი სამუშაოები მიმდინარეობს.

როგორც ინფრასტრუქტურის სამსახურის მთავარი სპეციალისტი ტერიტორიის კეთილმოწყობის საკითხებში, ავთანდილ ნაცვლიშვილი აღნიშნავს: “ამ ეტაპზე ეს სამუშაოები გათვალისწინებული იქნა, ისინი ბიუჯეტში ადგილობრივი შემოსავლებით მობილიზებული თანხებით ფინანსდება. განაფხული მოდის და ბუნებრივია, საჭირო ინფრასტრუქტურული ჩარევები და განახლებები მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე დაიგეგმება.”

აღნიშნული სამუშაოების ნაწილი ცოტა ხნის წინ დასრულებული, ნაწილიც დასრულების ფაზაშია.

6060 ნანატარაშვილი

სკოლამდელ დაწესებულებებში სააღმშრდელი პროცესი სავარაუდოდ 5 თებერვლიდან განახლდება. საბავშვო ბაგა-ბაღებმა შარშან ფუნქციონირება წლებანდელთან შედარებით ადრე დაიწყეს, რაც განპირობებული იყო კვებაზე გამოცხადებული ტენდერის დროული ჩატარებით.

როგორც სკოლამდელ დაწესებულებათა გაერთიანების დირექტორი, ხათუნა გაგუა “სამტრედიის მაცნესთან” საუბარში აღნიშნავს, 2018 წლის ტენდერი უფრო მრავალფეროვანი იყო. თუ შარშან კვებაზე 3 ტენდერი გამოაცხადეს, წელს ციფრი 9-მდე გაიზარდა:

“ ბაგა-ბაღების 2017 წლის ბიუჯეტში 240 200 ლარი გახლდათ კვებაზე გათვალისწინებული. წელს ბიუჯეტის მატებასთან ერთად გაიზარდა თანხა და 340 000 ლარს მიაღწია. 100 000 ლარით გაზრდილი ბიუჯეტი გვაძლევს საშუალებას, გავამრავლოთ ფეროვნით მენიუ. თუკი ადრე ბავშვები კვირაში ორჯერ იღებდნენ საქონლის ხორცს, ამჟამად

340 000 ლარი ჭიხრაჭიხ კვებაზე მიმდინარეობს

იდან საქონლის ხორცთან ერთად იქნება თევზი, ქათამი, რძის პროდუქტებიდან მაწონი, ყველი, პასტერიზებული რძე, კვერცხი, ფუნთოშა, ალადები. ამასთანავე პატარებს დაემატათ კვებიდან კვებად წაჭმევა, რაც ითვალისწინებს ხილის მიწოდებას. აგრეთვე მენიუში ექნებათ კანფეტი, ლიმონიანი ჩაი. ყოველი დღის საუზმეში შევა ფაფა, ხოლო სადილად გვექნება პირველი ბოსტნეულით გაჯერებული კერძი, ხოლო მეორე – ან ხორცი, ან ქათამი, ან თევზი თავ-

ისი გარნით.

100 000 ლარით გაზრდილი ბიუჯეტი არის უდიდესი საჩუქარი ჩვენი მუნიციპალიტეტის აღსაზრდელებისთვის. ეს თანხა პირდაპირ მიმართულია კვების გაუმჯობესებაზე. აქვე მინდა, ხაზი გავუსვა იმას, რომ სკოლამდელ დაწესებულებათა გაერთიანების 2017 წლის ბიუჯეტი შეადგენდა 1421 000 ლარს, 2018 წელს ადგილობრივი ხელისუფლების მხარდაჭერით 1761 000 ლარი გახდა. გარდა საკვების დაფინანსებისა, 20%-ით

გაიზარდა ქსელში მომუშავეთა ხელფასები. პრობლემად გვრჩება შტატების უკმარისობა. კერძოდ, აუცილებლობას წარმოადგენს სპეც. მასწავლებლის დამატება, რაც გამოწვეულია, ბაღებში შშმ ბავშვების მატებით. ასევე აუცილებლობას წარმოადგენს დარაჯების, დიდ ბაგა-ბაღებში კი მზარეულის დამხმარეების დამატება.

მინდა, ვისარგებლო თქვენი სტუმრობით და “სამტრედიის მაცნეს” ფურც-

ლებიდან შობა-ახალი წელი მივულოცო სრულიად საქართველოს, სამტრედიას, განსაკუთრებით ჩვენს აღსაზრდელებს, პედაგოგებს, მშობლებს და მადლობა გადაუხადო სამტრედიის მერიას, განსაკუთრებით სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერს, ვალერიანე ფოცხვერიას, იმ მზრუნველობისათვის, რაც მან გასწია საბავშვო ბაგა-ბაღებისთვის”.

ბინების დაკანონების კომისია მუშაობას აგრძელებს

6060 ნაბიჯი

სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილის, დავით ბახტაძის სამუშაო კაბინეტში 16 იანვარს კომისიის წევრები შეიკრიბნენ და განიხილეს მოქალაქეთა განცხადებები თანდართული დოკუმენტებით. შეგახსენებთ, რომ 2016 წლის 28 ივნისს სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანებით შეიქმნა "საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 20 თებერვლის № 189 დადგენილებით დამტკიცებული "კანონიერი მოსარგებლებებისთვის გადასაცემი არაპირდაპირი საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი (იზოლირებული და არაიზოლირებული) ფართობის ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელი ორგანოების მიერ კანონიერი მოსარგებლებისათვის უსასყიდლოდ საკუთრება-

ში გადაცემის წესის" I მუხლის I, II პუნქტებითა და მე-5 მუხლით გათვალისწინებული საკითხთა შემსწავლელი" კომისია, რომლის თავმჯდომარედ დანიშნული იქნა გამგებლის პირველი მოადგილე, დავით ბახტაძე. ზემო აღნიშნული კომისია ამჟამად აგრძელებს ფუნქციონირებას და მერის ბრძანებით კომისიის თავმჯდომარედ კვლავ დაინიშნა მერის მოადგილე, დავით ბახტაძე. 16 იანვარს შეკრებილმა კომისიამ 11 მოქალაქის განცხადება განიხილა საცხოვრებელი ფართობის დამტკიცების შესახებ. "სამტრედიის მაცნესთან" კომენტარში მერის მოადგილემ, დავით ბახტაძემ შესრულებული სამუშაოების შესახებ ისაუბრა: "წელს კომისია პირველად შეიკრიბა. განვიხილეთ მოქალაქეთა მიერ შემოტანილი განცხადებები თანდართული დოკუმენტებით. თავისი ფუნქციონირების მანძილზე კომისიამ წარ-

მოდგინა 38 განცხადება. მოსახლეობა ითხოვს მათ საკუთრებაში არსებული საცხოვრებელი ფართობის დაკანონებას. კომისიას ძირითადად მიმართავენ მოქალაქეები, რომლებიც ცხოვრობენ მრავალბინიან საცხოვრებელ კორპუსებში და რომლებსაც სხვადასხვა მიზეზების გამო არ გააჩნიათ საკუთრებაში გადასაცემი ფართობის საკუთრების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია. აღნიშნული პრობლემა წლების მანძილზე იყო მოუგვარებელი. თავის დროზე საქართველოს პარლამენტში სამტრედიის მაჟორიტარი დეპუტატის, ვიორგი კახიანის აქტიური ჩართულობით, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 20 თებერვლის № 189 დადგენილებაში ცვლილებები შევიდა, რომლის საფუძველზე დადგენილებას მე-5 მუხლი დაემატა. ეს უკანასკნელი კონკრეტულად განსაზღვრავს სამტრედიასა და ფოთში მუნიციპა-

ლიტეტების ტერიტორიაზე არსებული საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი ფართობის საკუთრებაში გადაცემის მოთხოვნით განცხადების წარდგენის და გადაწყვეტილების მიღების წესს. დოკუმენტის ძალაში შესვლის შემდეგ წლების განმავლობაში მოუგვარებელი პრობლემის გადაჭრის საშუალება მოგვეცა. შესაბამისმა კომისიამ 2016 წლის 28 ივნისიდან დაიწყო ფუნქციონირება. სულ განხილული გვაქვს 38

განცხადება. 16 იანვრის სხდომაზე შემოსული 11 განცხადების განხილვის შემდეგ კომისია მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ წინადადებას წარუდგენს მუნიციპალიტეტის მერს. წინასწარ შემოიღია ვიქტორია, ამ ეტაპზე წარმოდგენილი დოკუმენტაციები იძლევა საშუალებას, რომ მიღებული იქნება დადებითი გადაწყვეტილებები ფართობის დაკანონების შესახებ".

სამტრედიის უფასო სასადილო ფუნქციონირება დაიწყო „სახლი თანადგომას“ სახსრით

6060 ნაბიჯი

15 იანვრიდან "სახლი თანადგომა" სოციალურად დაუცველ 130 ბენეფიციარს ცხელი კერძებით უმასპინძლებდა. მართალია, უკან ჩამოვიტოვეთ შობა-ახალი წლის დღესასწაულები, მაგრამ სამტრედიის მუნიციპალიტეტმა უფასო სასადილო მოსარგებლებები საახალწლო საჩუქრის გარეშე არც წელს დატოვა.

16 იანვარს სადილის დასრულების შემდეგ მთავარმა მზარეულმა, დალი ვეკუამ შეკრებილ საზოგადოებას 2018 წლის დღესასწაულები მიულოცა, მოგვიანებით კი სიტყვა მისალმებისათვის "სახლი თანადგომას" დირექტორს, ქალბატონ მშვეინარ ბოხუას გადასცა.

სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერიამ უფასო სასადილო ბენეფიციართათვის საახალწლო ნობათის შესაძენად 700 ლარი გამოყო. მერიის საჩუქრმა სოციალურად დაუცველები ამჟამად გაახარა.

"სამტრედიის მაცნესთან" კომენტარში უკლებლივ ყველა მათგანი სასადილოს მომსახურებით კმაყოფილებას გამოთქვამს.

მშვეინარ ბოხუა, "სახლი თანადგომა" დირექტორი: "15 იანვარს "სახლი თანადგომა" ჩვეულ საქმიანობას შეუდგა. ამ დღეს, გასულ წელთან შედარებით სამი დღით ადრე, უფასო სასადილოში 130 ბენეფიციარზე მომზადდა 2018

წლის პირველი კერძი. ასევე პური გაიცა პურის პროგრამაში მყოფ ბენეფიციარებს.

კანონის შესაბამისად, ტენდერთან დაკავშირებით, ყოველი წლის ბოლის რამდენიმე დღით ადრე წყდება ბენეფიციარების მომსახურება როგორც სადილოთ, ასევე პურით. ტენდერის დამთავრების შემდეგ ჩვეულებრივ ხდება მუშაობის გაგრძელება.

2017 წლის 18 დეკემბერს, დღის მეორე ნახევარში დამტკიცდა ბიუჯეტი. ჩვენც 19 დეკემბერს გამოაცხადეთ ტენდერი. დამთავრდა თუ არა ტენდერი,

მეორე დღესვე 15 იანვარს გავხსენით სასადილო და ვასადილეთ 130 ბენეფიციარი, 16 იანვარს კი გავვცით საახალწლო ამანათი, რომელშიც შედიოდა ვაშლი, კანფეტი, ლიმონათი; სულ 700 ლარის პროდუქტი. ამანათის ღირებულება ერთ ბენეფიციარზე შეადგენდა 5 ლარსა და 18 თეთრს (გვყავს სადილზე რეზერვში 5 ადამიანი, რომლებზეც ყოველწლიურად საჩუქარს ვცემთ)."

"სახლი თანადგომას" დირექტორის, მშვეინარ ბოხუას თქმით, ბენეფიციარების გაღიზიანებას იწვევს სადილის და პურის შეჩერება, რასაც ტენდერის ჩატ-

არების მოთხოვნები განაპირობებს: "ბუნებრივია, ეს მათ ნაკლებად აინტერესებთ, მათ შიათ და უნდათ საკვები. ცუდია, რომ ყოველივე ეს საახალწლო დღეებში ხდება, მაგრამ არ გვაქვს უფლება კანონს არ დავემორჩილოთ. გვსწავს რთულ პირობებში მუშაობა, მაგრამ მთელი კოლექტივი ვცდილობთ სიმშვიდის შენარჩუნებას. ვუმსახურებით 480 ბენეფიციარს, მათ შორის სადილზე ყოველდღიურად 130-ს, ხოლო პურზე 350-ს. ყველამ კარგად იცის, კატასტროფულად გაიზარდა ფასები პროდუქტებზე, მაგრამ ჩვენს ბენეფიციარებზე ამას არ

უმოქმედა. მუნიციპალიტეტის მერის, ბატონი ვალერიანე ფოცხვერიას გადაწყვეტილებით, შევიწარმეთ ყველა პროდუქტი, რაც მენიუმში გვქონდა. ასე რომ პრობლემა ჩვენს ბენეფიციარებს არ შექმნიათ და მიხდა, მათი სახელით მადლობა გადაუხადო მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობას. ვისარგებლებ შემთხვევით და "სამტრედიის მაცნეს" ფურცლებიდან ჩვენს ბენეფიციარებს მივულოცავ 2018 წელს, ვუსურვებ ჯანმრთელობას, წელთა სიმრავლეს და ბედნიერ, ხალისიან, დღეებს."

კონკურსი "Dream photo" და ლუკა ტულუშის იღბლიანი საშობაო არდადეგები

6060 ნაბიჯი

2017 წლის 12 დეკემბერს ინტერნეტ სივრცეში, კერძოდ "Facebook"-ზე გამოცხადდა ფოტოკონკურსი "Dream photo". ფოტოკონკურსის აზრი შემდეგში მდგომარეობდა: ვინც უფრო მეტ რეაქციას დააგროვებდა ფოტოზე, გამარჯვებულიც ის იქნებოდა. კონკურსში 43-მა ახალგაზრდამ მიიღო მონაწილეობა. გამარჯვებული 14 იანვარს უნდა გამოვლინილიყო. გამარჯვება წილად სამტრედიის სკოლა "ცოდნის" მე-9 კლასის მოსწავლეს, ლუკა ტულუშს ერგო, რომელიც ფოტოსესიით დაჯილდოვდა.

ლუკა ტულუშმა ზამთრის არდადეგებიც ასევე ნაყოფიერად და შინაარსიანად გაატარა ზამთრის ბანაკ "ურეკში".

2018 წლის 8 იანვარს სამტრედიელმა ახალგაზრდებმა გეზი ICSU-ის (Winter camp 2018) ზამთრის ბანაკში, ურეკისკენ აიღეს, სადაც გაიღრმავეს ცოდნა და დაუმეგობრდნენ 8 რაიონიდან ჩამოსულ თანატოლებს. პირველ დღეს ადმინისტრაციამ გადაწყვიტა, აერჩიათ ბანაკის მერი. მერის არჩევნებში რვავე რაიონი იღებდა მონაწილეობას. მის ასარჩევად საჭირო იყო კონკურსის თითოეულ მონაწილეს ეჩვენებინა საკუთარი საჯარო გამოსვლა სხვადასხვა თემაზე. მერის ტიტული სამტრედიის სკოლა "ცოდნის" მე-9 კლასის მოსწავლეს, ლუკა ტულუშს ხვდა წილად. ლუკა 4 დღის მანძილზე ხელმძღვანელობდა ბანაკს. ბოლო დღეს, ბანაკის დახურვისას ურეკს ესტუმრა სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერი, ვალერიანე ფოცხვერია, რომელმაც შობა-ახალი წელი მიულოცა და საჩუქრები გადასცა ბანაკში მყოფ ახალგაზრდებს, ლუკას კი გამორჩეულად მიულოცა ეს დიდი წარმატება.

გამარჯვებული ფოტო კონკურსში "Dream Photo"

1420	808	653
123	62	84
6	0	6
9	6	3
15	6	10
2	0	2
121	53	75
171	139	37
2739	0	1108

სოციოლოგები ჰხოვხაძის მოსახვედრებს შეხვდნენ

დენდროლოგიური პარკის ახალი სივრცე

ლიზან ბაბუნაძე

“სამტრედიის მაცნეს” მკითხველებმა უკვე იციან, რომ მზრუნველი გამოჩნდა სამტრედიის დენდროლოგიურ პარკს. ისიც იციან შესაბამის პროექტში წარმატებულად რომ არის ჩართული სამტრედიის მეთერთმეტე საჯარო სკოლის პედაგოგთა და მოსწავლეთა ერთი ნაწილი.

მუნიციპალიტეტის მერია ისე, როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც მხარში უდგას პროექტის მონაწილეებს და შედეგს სახეზე.

12 იანვარს სამუშაო საათები თითქმის სრულდებოდა, როცა შევიტყვევეთ, რომ დედაქალაქიდან, მეთერთმეტე საჯარო სკოლაში, დენდროლოგიურ პარკთან დაკავშირებული პროექტის თაობაზე სტუმრები ჩამოდიოდნენ, რომლებიც იმ ადამიანებს, მედიის იმ წარმომადგენლებს იხ-

გოგი და საქმეში გართული ახალგაზრდა მამაკაცები ადგილზე დაგვხვდნენ.

ლოდინი საკმაოდ მოგვიწია, თუმცა დრო უქმად არ დაგვიყარავს.

კიდით კიდემდე შემოვიარე სკოლის ეზო, დერეფნები, საკლასო ოთახებიც კი, საოცარი სისუფთავე, სი-

კოხტავე, ყველაფერს ემჩნევა მზრუნველი ხელი.

კვლადან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ ომში გმირულად დაღუპული სკოლის კურსდამთავრებულთა პორტრეტები გვიმზერენ. ქრონოლოგიური სინუსტითაა, განლაგებული კვლავ ქართულ კლასიკოსთა ფოტოები.

სპორტულ, კულტურულ-შემეცნებით ღონისძიებებში სკოლის მოსწავლეთა ჩართულობასა და მიღწევებზე ჰყვებიან საპატიო სიგელები, დიპლომები, თვალსაჩინო ადგილზე რომ განუთავსებიათ. სამტრედიელთათვის კარგად ცნობილი ინჟინერი, ბატონი შაქრო ანდლულაძე და სკოლის სპორტის პედაგოგი, ასევე ცნობილი სპორტსმენი, ქალბატონი მანანა ტყეშელაშვილი საქმიანად საუბრობენ. მათთან შევეჩვიე.

“ჩემს სიხარულს საზღვარი არა აქვს, სკოლის დირექტორმა მოსწავლეებს შესანიშნავი საახალწლო საჩუქარი გაუკეთა, როგორც ხედავთ განახლდა და სათანადოდ აღიჭურვა სკოლის სპორტული დარბაზი. ყველაფერი ხელს შეუწყობს ახალგაზრდებს ცხოვრების ჯანსაღი წეს-

ის დამკვიდრებას, სპორტის ნებისმიერ სახეობაში შექმლებათ მოსწავლეებს ივარჯიშონ დარბაზში. დიდი მადლობა ქალბატონ ლენას”. – სიხარულს ვერ მალავს ქალბატონი მანანა ტყეშელაშვილი.

დარბაზში კი სამღებრო სამუშაოები დასასრულს უახლოვდება, მოწესრიგებულია გასახდელი ოთახებიც.

ბავშვები ისვენებენ ჩვენ კი არა, – დასძენს ბატონი შაქრო ანდლულაძე.

სკოლა შემოვიარე, ჩვეული სიტბოთი შემიგება სკოლის დირექტორი და უკვე საუბარი მის კაბინეტში გაგრძელდა.

საოცრად ნაყოფიერად გამოუყვანებიათ მეთერთმეტე სკოლებს არდადეგების ყოველი დღე.

“860 მოსწავლე გვყავს სკოლაში, წელს ოთხი პირველი კლასის გახსნის საშუალება მოგვეცა, ეს ესაა დავასრულეთ სველი წერტილების მოწესრიგება სკოლის სასადილოში,

ლილი აქვს დირექტორს, გვწამს მიუღწეველი არაფერია, თუკი ისეთი ერთსულოვნება და მონდომება იქნება, როგორც მეთერთმეტე საჯარო სკოლაში 12 დეკემბერს ვიხილეთ.

ჟურნალები მოვაწვრიგეთ, ნახვამდის, თბილად ემშვიდობებიან დირექტორს პედაგოგები.

ერთი რამ ნამდვილად აღსანიშნავია, სკოლაში 900-მდე ბავშვი სწავლობს და არც ერთ დერეფანში, ერთ უხამს წარწერას, ნაკარსაც კი ვერ შენიშნავთ. მოსწავლეთა მაღალხეობრიობაზე მეტყველებს ყოველივე, რაც თავისით, რა თქმა უნდა, არ მოდის.

“სკოლა საბაზოა, დიდი სურვილი მაქვს სამინისტრომ სკო-

კერძოდ გამოვცვალოთ ნიჟარები, ამიერიდან მოსწავლეები ჭამის წინ და ჭამის შემდეგ ხელს თბილი წყლით დაიბანენ. ცხელ წყლის არსებობა სამუშაოს სასადილოს თანამშრომლებსაც გაუადვილებს და სანიტარულადაც გამართლებულია. განახლებული სპორტული დარბაზი უკვე გინახავთ, ყველაფერი ჩვენი ძალებით, სკოლის ბიუჯეტით გაგვიკეთეთ”.

– გვეუბნება ქალბატონი ლენა და სამომავლო გეგმებზეც გულდასაწყობად გესაუბრება.

ფსიქოლოგის მოწვევა, რადიოვანძის დამონტაჟება... გეგმები მართლაც დროული და კარგად გათ-

ინისტრომ სკოლის კოსმეტოპურ რემონტზეც იზრუნოს, შეხვედრები სამინისტროს (განათლების) წარმომადგენლებთან, სხვა მაღალჩინოსნებთან, ტრენინგები, თათბირები და ა. შ. ძირითადად ამ სკოლაში ტარდება. 10 წელი ზღვება რემონტი არ ჩატარებულა და თუ ეს მიხერხდება, აუცილებელიცაა და საჭიროც,” – მოკრძალებით განაგრძობს საუბარს დირექტორი.

ლამის ხუთი საათი სრულდებოდა, როცა თბილისელი სტუმრები სკოლაში მოვიდნენ.

ორგანიზაცია “ორბელაიანი საქართველოს” სოციოლოგები, ქალბატონები ანა კენჭაძე და ნინო სინაურიძე თბილად მოგვესალმნენ და მათი ჩამოსვლის მიზანზეც გვიხარეს დაწვრილებით, ამომწურავად.

გაირკვა, რომ მათი მისია პროგრამის მოსარგებლეთა გამოკითხვა გახლდათ, მოსარგებლე კი ყველა ის ადამიანია, ვინც რაღაცით მაინცაა დაკავშირებული პროექტთან დენდროლოგიური პარკისათვის ახალი სივრცის მინიჭებას, პარკის განახლებას რომ უკავშირდება.

საუბარი ინდივიდუალურად მიმდინარეობდა.

მოსარგებლის სტატუსით აღჭურვილმა სოციოლოგებს ჩემი ის მოსაზრება გაეუხიარე, რომლის შესახებაც ამას წინათ “სამტრედიის მაცნეში” ვწერდი.

ვიმეორებ, სამტრედიის დენდროლოგიური პარკის აღდგენა-განახლებაში მეტერთმეტე საჯარო სკოლეთა ჩართულობა უდიდესი პატრიოტული, მამულშვილური საქმეა. სახეზეა პირველი ნაბიჯები, არსებობს მუშაობის გაგრძელების კარგად გაწერილი სამომავლო გეგმა.

მისასალმებელია, რომ პროექტს არა მხოლოდ მხარს უჭერს, არამედ პროექტში ჩართულნი არიან სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერია და მერი ბატონი ვალერიანე ფოცხვერია, მერის მოადგილე, ბატონი დავით ბახტაძე, მერიის პასუხისმგებელი პირები.

მონდომება საქმის ნახევარიაო, უთქვამთ. მონდომება კი ნამდვილად არ აკლია პროექტში ჩართულ სამტრედიელებს, რომელთა რიგები აუცილებლად უნდა გაფართოვდეს და სამუშაოებიც, პარკის განახლებას რომ უკავშირდება მასშტაბური უნდა გახდეს.

პროექტისადმი საკუთარ პოზიტიურ დამოკიდებულებას აფიქსირებდა 12 ნოემბერს სოციოლოგების წინაშე თითოეული გამოკითხული – პროექტის ყველა მოსარგებლე.

ვტოვებთ მეთერთმეტე საჯარო სკოლას, თბილად გვემშვიდობება სკოლის დირექტორი ქალბატონი ლენა ხაჭალა, ქალბატონი, რომელიც ისევე დაფიქრებული 860 მოსწავლის ბედზე, როგორც საკუთარ სამ შვილსა და ექვს შვილიშვილზე, მათ მომავალზე და ყველაფერს აკეთებს საიმისოდ, რომ კიდევ უფრო ხალისიანი, დასამახსოვრებელი იყოს თითოეული ახალგაზრდისათვის სკოლაში გატარებული წლები, შეიარაღდნენ მტკიცე ცოდნით, რათა მათი სახით ღირსეული ერისშვილები აღეზარდოს საქართველოს.

მოხდნენ, რომელთაც სხვადასხვა დროს პროექტის მიმდინარეობის სხვადასხვა ეტაპები გააცნეს საზოგადოებას.

მეთერთმეტე საჯარო სკოლაში ვართ.

საახალწლო (ზამთრის) არდადეგებია. საოცარი სიჩუმეა სკოლის ეზოში, დერეფნებში.

უზარმაზარ შენობაში საღებავების სუნი ტრიალებს.

სკოლის დირექტორი ქალბატონი ლენა ხაჭალა, რამდენიმე პედა-

ნათიან მანჯგალაძე

მეხიის ნაძვის ხის ზეიმი – ტყუილია გიძელება

მერიის ნაძვის ხის საზეიმო მიღება ჩვენს მუნიციპალიტეტში ტრადიციულად იქცა. მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლმა ამჯერადაც უმასპინძლა საუკეთესო ღონისძიებას, რომელიც მერიის მხარდაჭერითა და განათლების, კულტურის, ძეგლთა დაცვის, ტურიზმის, სპორტის, ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის (უფროსი ნატალია მანჯგალაძე) ორგანიზებით გაიმართა. “მივი და მინი მაუსის კლუბის” მსახიობებმა პატარებს დაუვიწყარი დღე აჩუქეს. მოწვეული იყო 136 ბავშვი, ისინი სოციალურად დაუცველი მრავალშვილიანი ოჯახებიდან იყვნენ. მათი განწყობის ასამაღლებლად იზრუნეს ზღაპრისა თუ მულტფილმების გმირებმა: ფიფქამ, შვიდმა ჯუჯამ, თოვლის ბებომ და ბაბუმ, მინიონმა, სპაიდერმენმა, გოჭმა პეპამ, მივი და მინი მაუსმა.

“ჩემო პატარებო, გილოცავთ შობის ბრწყინვალე დღესასწაულს, ასევე შობა-ახალ წელს ეულოცავ სრულად საქართველოს პატარებს, ეს წელი ყოფილიყო ჯანმრთელობის, სიხუხუხის და ყოველივე საუკეთესოს მომტანი. მრავალს დაესწარი!” – მიმართა პატარებს მუნიციპალიტეტის მერმა, ვალერიანე ფოცხვერიამ. მან ასევე მიიღო მონაწილეობა ბავშვის გადაწვევაშიც და პატარების მხარდაჭერას თავადაც შეუერთდა.

მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე, დავით ბახტაძე: “ეულოცავ საქართველოს ყველა პატარას ახალ წელს, ასევე ჩვენი მუნიციპალი-

იტეტის პატარებს. სასიამოვნო ტრადიცია დამკვიდრდა ჩვენს მუნიციპალიტეტში – პატარები მერიის ნაძვის ხის ზეიმზე მხარულები და კმაყოფილი არიან. წარმატებებს ვუსურვებ ყველა მათგანს”.

ნატალია მანჯგალაძე: “გრძელდება საუკეთესო ტრადიცია, ამ ღონისძიებას საფუძველი 2014 წელს ჩაეყარა, მომავალშიც გაგრძელდება, რა თქმა უნდა, დღეს აქ იმყოფებიან ბავშვები სოციალურად დაუცველი მრავალშვილიანი ოჯახებიდან (10 წლამდე ასაკის), ასევე, შშმ

ბავშვები, დღის ცენტრ “ლამპარის” ბენეფიციარები, ღონისძიებაზე 1600 ლარი დაიხარჯა. მოვიწვიეთ ადგილობრივი მსახიობები “მივი და მინი მაუსის კლუბიდან”. ეულოცავ თითოეულ პატარას ახალ წელს, საქართველოს ყველა პატარას ვუსურვებ, ლამაზი და მზიანი საქართველო ჰქონოდეთ!”

ბავშვებმა ლექსები თქვეს, სხვადასხვა თამაშებში შეეჯიბრნენ ერთმანეთს და ბოლოს თოვლის ბაბუმ ისინი ტკბილეულით დაასაჩუქრა.

გილიგვიზი – უპირატესობა თუ პრობლემა?!

არასხალია მეცნიერთა მსჯელობა იმის შესახებ, რა სახის გავლენა აქვს მოზარდზე მშობლიური ენის პარალელურად უცხო ენის შესწავლას. დღეს, როდესაც ენათმეცნიერებაში მრავალი ახალი დარგი გაჩნდა (სოციოლინგვისტიკა, კოგნიტური ლინგვისტიკა, ფსიქოლინგვისტიკა) და კვლევის სხვადასხვა მეთოდი დაინერგა, აღინიშნულ საკითხზე არაერთგვაროვანმა მოსაზრებებმაც იმატა.

ვიდრე ორენოვნების შესახებ ვიტყვოდეთ, უმჯობესია, პირველ ყოვლისა, განვსაზღვროთ, მშობლიური ენა, როგორც ენაა. თუ ჩვენ ბავშვის მიერ ენის ათვისების შესახებ არსებულ თეორიებს მივყვებით, უნდა აღვნიშნოთ, ტრადიციული თეორიის თანახმად, მართალია, ბავშვი (ლინგვისტური თვალსაზრისით) არაერთი ინფორმაციის მატარებელი არაა, მაგრამ მას აქვს უნარი, შეითვისოს ენა იმ კოლექტივისა, რომელშიც იზრდება; რაც შეეხება თანამედროვე თეორიას, მისი მიხედვით, მეცნიერებს მიაჩნიათ, ახალდაბადებულ ბავშვს თან დაჰყვება უნივერსალური ლინგვისტური პროგრამა (არა რომელიმე კონკრეტული ენისა, არამედ – საზოგადო), ამ პროგრამაზე დაყრდნობით კი იგი ახერხებს მშობლიური ენის გრამატიკის სისტემატიზაციას. მართალია, მეცნიერთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ ბავშვი დაბადებამდე დაპროგრამებული იმისთვის, თუ რომელი ენა უნდა ისწავლოს მან მომავალში (ქართული – ქართულია, ჩინური – ჩინური, ინგლისური – ინგლისური და ა. შ.), მაგრამ არცთუ უსაფუძვლოა თვალსაზრისი: ბავშვის მშობლიური ენა შეიძლება გახდეს ნებისმიერი ენა. ამის მაგალითობაც არა ერთ-

თი და ორი მოიძებნება (თუნდაც) ამერიკაში მოხვედრილი ახალშობილი ქართველის მშობლიურ ენად ინგლისურის ქცევის სახით (და – პირიქით).

შემდგომი საუბრისთვის ჩვენ ვსახავთ წინაპირობას, ბავშვისთვის მშობლიურია ენა იმ მეტყველი კოლექტივისა, რომელშიც იგი იბადება ან გაჩენიდან მალევე აღმოჩნდება და იზრ-

დება.

სხვა ბავშვის ენობრივი განვითარება, რომ იგი 3-4 წელიწადში მთლიანად ითვისებს მშობლიური ენის ურთულეს სტრუქტურას, მისი გამოყენების ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში უპრობლემოდ უკავშირებს გარეგნულ გრამატიკულ კანონზომიერებებს.

ამჯერად ჩვენ გვინდა, უკვე მშობლიურ ენაში გაცნობიერებული ბავშვის მიერ მეორე ენის დაუფლების დროს გამოვლენილ თავისებურებებზე შევაჩეროთ ყურადღება. ნათელია, რომ ინტერესის ობიექტი ბილინგვიზმა, საყოველთაო მსჯელობის დიქტომიის მიხედვით – უპირატესობა იგი თუ პრობლემათა

გამომწვევი?!

1922 წელს თავის გახმაურებულ ნაშრომში “ლოგოურ-ფილოსოფიური ტრაქტატი” ავსტრიელი ფილოსოფოსი ლუდვიგ ვიტგენშტაინი წერდა: “შეზღუდვა ჩემი სამეცნიერო ენებისა ნიშნავს შეზღუდვას ჩემი სამყაროსი” (“The limits of my language mean the limits of my world”). თითქმის საუკუნის შემდეგ სა-

თვალსაზრისობისათვის ვისაუბრებთ ერთი რეალური მაგალითის შესახებ. მოგახსენებთ საქართველოში დაბადებულ და გაზრდილ 10 წლის ბიჭზე, პირობითად, დავითზე (დედ-მამით ქართველზე), რომელიც, ჩვეულებრივ, სკოლის მოსწავლეა, ირიცხება სპორტულ თუ სხვა მრავალი სახის წრეებში და რომლის სამეტყველო კავშირი თანატოლებთან, მშობლებთან, ნაცნობ-უცნობთან ქართულ ენაზე ხორციელდება. დასაწყისში ხაზგასმული ლემის თანახმად, მისთვის მშობლიური ენა არის ქართული, უცხო ენასთან (ამ შემთხვევაში – რუსულთან) კონტაქტის ერთადერთი წყარო კი – ტელევიზია და ინტერნეტსივრცე.

10 წლის ბავშვის ინტერესი, მეტწილად, მულტიპლიკაციური ფილმებია და დავითიც 4-5 წელია, რაც ეკრანთან უსმენს ბევრი ნახატი პერსონაჟის დიალოგებს რუსულ ენაზე. დროის მონაკვეთის ტუშირება კონკრეტულ სიტუაციაში უმნიშვნელოვანესია, რადგან ისეთი რთული, მტკიცე სისტემის, როგორც ადამიანის სამეტყველო პროგრამა, მოკლე ხანში ტრანსფორმაცია მეტისმეტად ძველია.

ყოველივე ზემოაღწერილის შედეგზე რომ გავამახვილოთ ყურადღება, უნდა ითქვას, 10 წლის ბიჭი უკვე გამართულად საუბრობს რუსულ ენაზე, შეუძლია, მარტივად გაიგოს, გადმოგვცეს არა მხოლოდ მულტიპლიკაციური, არამედ დოკუმენტური ფილმების, ნებისმიერი სახის სატელევიზიო გადაცემისა თუ ტექსტის შინაარსი, ოღონდ ეს ყველაფერი მშობლიურ ენაზე მისი საუბრის ხარისხის დეგრადირების ხარჯზე.

უმჯობესია, რამდენიმე მაგალითით განვავრცოთ თემა. დავითი ასოციალური ხდება იმდენად, რამდენადაც ირგვლივ მყოფთა სამეტყველო ენა “უწვეულია” ამისთვის. მას ურჩევნია, საათო-

ბით იჯდეს და უსმინოს რუსულ ტელეინტერნეტ გადაცემებს, ხოლო თუ ვინმესთან გამოლაპარაკება დასჭირდება (და არა – მოუწდება), თვალისადაც ბავშვები რამდენიმე წინადადებას ქართულადაც იტყვიან.

კერძოდ კი, რა სახისა ეს თვალმისაცემი დაბრუნებები: უწინარესად, სინტაქსურად გაუმართავი ფორმები, ქართულისათვის არაბუნებრივად მკვეთრი მახვილი, სიტყვები ფლექსიური (ფორმის მცვლელი) აფიქსების გარეშე, ქართული ენისთვის დამახასიათებელი ერგატული კონსტრუქციის უგულვებელყოფა (მოქმედი პირის, სუბიექტის, გაუფორმებლობა მოთხრობითი ბრუნვის ნიშნით) და ა. შ. (ნომუმად: “ბავშვები აქვთ საავადმყოფოში”, “ახლა დედა ცუდად” – “მამა სეჩინს პლოხო”, “ხვალ უფრო მზად იქნება სხვა”, “შერლოკ ჰოლმსი გამოძიება დაამთავრა”, “ის მაღალი – “ონ ვისოკა”, რუსულში ხორხისმიერი “ჰაე” თანხმოვნის არარსებობის გავლენით ქართულად დასტურის გამოხატვული შორისდებულის გადმოცემა, როგორც “აგა”, – ქართ. “აპა” და სხვა.).

თუ დავუძვარებთ იმ სამეცნიერო კვლევას, რომლებშიც ბავშვის მიერ ენის სტრუქტურის სიღრმისეულად წარმოდგენის (რეპრეზენტაციის) ფაზებია ნაჩვენები, შეგვიძლია ვთქვათ, დავითმა ჯერ ქართული ენის ასათვისებლად დაიწყო ამ ფაზების გავლა, მაგრამ ქართულს რუსული ჩაენაცვლა და მშობლიური ენის თვისობრივი მახასიათებლებიც სწორედ მან შეიძინა.

რთულია აღინიშნოს, რამდენად იქონია მავნე შეგავლენა 10 წლის ბიჭის გონებრივი განვითარების მარჯვენებულზე ორენოვნების ფაქტორმა, თუმცა თუ საკითხს ვერბალური ბიპევიორიზმის (თუნდაც ფსიქოგენურ) დონეზე მივუღებინებთ, ქცევითი გამოვლინების (მეტყველების) მკვეთრი ცვლილების აშკარობას დაჟინებითი მტკიცება არ დასჭირდება.

გაიშობს ნაგებობა

“ერთად სიკეთის კვლავად”

– ამ სლოგანით გაიმართა საქველმოქმედო ღონისძიება ეროსი მანჯგალაძის სახელობის კულტურის ცენტრში, სოფელ ვამოინებულის ზანდოს მთის, წმინდა დიადმოწამე ვიორგის სახელობის მამათა ეკლესია-მონასტრის დასახმარებლად. საინტერესო იდეის ავტორები შოუ-ბალეტ “ფანტაზიის” ქორეოგრაფები ქრისტინე ზაქრაძე და ნანა ბებია არიან. მხარდაჭერი კი მუნიციპალიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის დირექტორი ტატია გოგუაძეა.

ქრისტინე ზაქრაძისთვის ეს უკვე მეოთხე საქველმოქმედო აქციაა. მანამდე შე მღვდელი საქველმოქმედო საღამოები გაიმართა: 13 ივნისის ტრაგედიით დაზარალებულთა დასახმარებლად, ჩვენი თანაკლასელი რამაზ თარგამაძის დასახმარებლად და ფილმ “ეკვიმიე ღვთისციხისადმი” მიძღვნილი. როცა მეგობრებმა ჰკითხეს, შექმნილი თუ არა დადგომოდა გვერდით სოფელ ვამოინებულის ზა-

ცეკვები დედასთან, ნანა ბებიასთან ერთად დადგა. “ველაზე მთავარი ჩვენთვის იყო მეუფე საბას ლოცვა-კურთხევა. მაქსიმალურად ვეცადეთ, ღირსულად გავგვერთვა თავი საქმისათვის. კონსულტაცია მოძღვარს, წმინდა დავით აღმაშენებლის საკათედრო ტაძრის დეკანოზს, ანტონ ვაშაყიძეს ვთხოვეთ.” – ამბობს ქრისტინე. ულაძეების სასცენო დეკორაციები განსაკუთრებულად უმაღლესად განწყობას მაყურებელს. საღამო გაიხსნა ცეკვით მელოდიაზე “თოვლის ფანტელეობი”. ომის თემას მიეძღვნა ცეკვა თანამედროვე ქორეოგრაფიდან “კონტერპორარი”, “ჯარისკაცის მამა”. გიორგი ჩაჩუაძე და ქრისტინე ზაქრაძემ ასევე შეასრულეს “ნელი ვალსი” გაა ფანტელის უკვდავ სიმღერაზე “ის აქ არის.” ჯექ ფროსტის ცინიკის გოგონებმა მანჯგალა ბიჭუნას სამობაო განწყობა ულაძეების ვალსით შეუქმნეს. უფროსი ასაკის გოგონებმა იცეკვეს ბოშური, ბალკანური, ფლამენგო, მოლდავიური, ვენური ვალსი, ოსური ლეზგინა, გოგონათა ვალსი, პოლკა, პიპ-პოპი. განსაკუთრებით გააზარა დარბაზი დღის ცენტრ “ლა-მპარის” ალსანდრელის, ირაკლი ხარბიანის გამოჩენამ სცენაზე. ქრისტინე ზაქრაძემ მასთან ერთად იცეკვა. სამობაო “ალილი” შეასრულეს დედა-შვილმა, ირმა ადამიამ და ელენეო შენგელიამ. ას-

ამაში ფონდ “ქართუს”. წელიწადში ასამდე ტაძრის აღდგენა ხდება ამ ფონდის მხარდაჭერით, “ქართუს” 33 მილიონი აქვს დაზარალებული კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოს მხარდასაჭერად უძველესი ტაძრების აღდგენის მიზნით. გაზღვრილი კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოს დასავლეთის მიმართულების კოორდინატორი. პირველი ეტაპი ტაძრის გაწმენდითი სამუშაოები იყო, მერე საძირკვლის გამაგრება, კედლების ამოყვანა, შემდეგ კი, გუმბათის სისრულეში მოყვანა. ამ ტაძრის რესტავრაციაზე სულ 139 000 ლარი დაიხარჯა. განსაკუთრებით მინდა აღვნიშნო ხონისამტრედიის ეპარქიის მმართველი მიტროპოლიტ საბას თანადგომა ამ საქმეში, შემდეგ აღდგა ტაძრის სამრეკლო და დაიწყო ღვთისმსახურება.”

ღონისძიების ბოლოს სცენაზე დეკანოზი ანტონი იხმეს:

“ერთ-ერთი თეოლოგი ამბობს: ეესო, კეთილი იყოს შენი მობრძანება შენს მიერ შექმნილ სამყაროში და ადამიანებს ისე ეცხოვროთ, ჯვარცმა არ დაგჭირვებოდესო, მადლობა ამ საღამოს ინიციატორებს, ქრისტინეს, ყველას. ამ ბავშვების შემხედვარე იმდენი იყსები ადამიანი, გილოცავთ, რომ საქართველოს ასეთი მომავალი ჰყავს, მგონი, ბავშვების ტბის ძირას მდებარე აკვანი დაირწა, ეს ადამიანები ახალ სიტყვას იტყვიან ქართულ კულტურაში და ქრისტინელ სულიერებით გაჯერებულ ახალ სინამდვილეს შემოგვთავაზებენ. დღეს საქართველოში სარწმუნოების დეფიციტია, მაგრამ ასეთი საღამოებით იგი ამოივსება. ეკლესიას და მონასტერს ყოველთვის განსაკუთრებული ადგილი ეჭირა ქართველი ადამიანის სულიერებაში

და მას ვერავინ წაშლის”
“სამტრედიის მაცნეს” ქრისტინე ზაქრაძემ განუცხადა: “მადლობა ყველა მონაწილეს, ნონა ჭანაკიასა და ანსამბლ “ორუდილას”, მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლს, ტატია გოგუაძეს, ელიკო ანკვაბს, ირმა ადამიას და ელენეოს, ანა აზნიანიძეს და ანსამბლ “იმედის” სოლისტებს ლეილაკა რუხაძეს, თათა ხუჭუას, თეგე ივანიძეს. ასევე “იმედის” უმცროსი თაობის წარმომადგენელს, ამავდროულად “ფანტაზიის” მოცეკვავე ელენეო ანობაძეს. მშობლებს, მამაოებს მობრძანებისათვის. ყველა იმ ადამიანს, ვინაც თუნდაც ერთი ბილეთი შეიძინა და თავისი წვლილი შეიტანა ამ მართლაც საშველიაშვილო საქმეში. “თავის მხრივ, ტატია გოგუაძემ უდიდესი მადლობა გადაუხადა ქრისტინე ზაქრა-

ეს და საღამოს ყველა მონაწილეს, ასევე კულტურის ცენტრის მხატვარ-დეკორატორს, ნანა რუხაძეს. “დღეს ამ შესანიშნავ კონცერტში მონაწილეობა მიიღეს დებიუტანტებმა, სულ ორი თვე ნახევრის დაწყებული აქვთ მათ პედაგოგთან მუშაობა და ხედავთ, რა კარგი შედეგი აჩვენეს. – გვითხრა ქალბატონმა ტატამ.

ჩვენთვის განსაკუთრებით სასიხარულო იყო ის, რომ მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მოწვევით ამ ღონისძიებას ოფიციალური მხარდაჭერა მიიღო (დირექტორი მხეველანარ თარგამაძე) მოსწავლეები დაესწრნენ. მათთან ერთად იყო საკრებულოს მაჟორიტარი დეპუტატი გამოჩინებულის თემიდან, რაფინე ტორიხვაძე.

ნდოს მთის მონასტერს, რასაკვირველია, დასთანხმდა. შობის ბრწყინვალე დღესასწაულის დღეებში, ღონისძიების თემატად სწორედ შობა-ახალ წელთან დაკავშირებული სამობაო ღონისძიებები იქცა. ქრისტინემ შვილის, ლუკა ზაქრაძის წიგნი “ჩემი სამობაო საუნჯე” ხელში აიღო და... ლეგენდის გმირებმა წიგნიდან

ევე იმდერეს ანსამბლ “ორუდილას” და “იმედის” წევრებმა.
ზანდოს მონასტრის აღდგენითი სამუშაოების პროცესში 2008 წელს ჩაერთო ნუგზარ ჯამბურია. ამ პროექტს კულტურის სამინისტრო (მინისტრი ნიკა ვაჩიშვილი) კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოსთან და ფონდ “ქართუ-

კულტურის ცენტრის სცენაზე გადმოინაცვლეს. აქ იყვნენ: სანტა და პატარა გოგონა, ჯექ ფროსტი, რომელიც ყინუას და თოვლს წარმოქმნის, მანჯგალა ბიჭუნა, რომელიც იესოს სახეა და რომელიც მხოლოდ ღარიბმა ოჯახმა შეიფარა; ასევე და-ძმა მარია და პაბლო, რომელთაც ტაძარში რწმენით შეიტანეს სარეველა და იგი ულაძეებს, ალისფერ, სამობაო პოინსენტად გადაიქცა, რაც დღემდე შობის სიმბოლოდ არის ქცეული. ბაბია, პოლონელი ქალი, რომელიც მთელი ცხოვრება ახალშობილ იესოს ეძებდა. ასევე ელფები, რომლებიც თოვლის გუნდებით ერთობოდნენ. ქრისტინე საღამოს წამყვანი თავად იყო,

სთან” ერთად ახორციელებდა. ვისარგებლეთ შემთხვევით და საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე ნუგზარ ჯამბურიას კომენტარი ვთხოვეთ: “უპირველეს ყოვლისა, მადლობას მოგახსენებ ამ საქველმოქმედო საღამოს ინიციატორებს, ასეთი კეთილშობილური საქმის მხარდასაჭერად გამართული ღამეები კონცერტის გამო. მართლაც, 2008 წელს კულტურის მინისტრი ნიკა ვაჩიშვილის და მისი მოადგილე ნიკა ჩხაიძის მულობილი დამოუკიდებელი ჩვენი კულტურული მემკვიდრეობის დაცვაში, გამწვანების, გამოჩინებისთვის წმ. გიორგის სახელობის ტაძრის რესტავრაცია ჩატარებულიყო, რა თქმა უნდა, უდიდესი წვლილი უდევს

ქალი გამარჯვებული – პირველად რუსთავის ბლიც ტურნირის ისტორიაში

14 თამაშიდან 12 მოგება, 1 ფრე და ერთიც წაგება – ამ შედეგებით აბსოლუტური ჩემპიონი გახდა მარი თევზაძე ბლიც ტურნირში, რომელიც ყოველ კვირა დღეს ტარდება ქალაქ რუსთავში.

ბლიც ტურნირი ჭადრაკში უკვე 65-ჯერ გაიმართა და მასში მიუხედავად ქალების მონაწილეობისა, ტრადიციულად მხოლოდ მამაკაცები იმარჯვებდნენ. მონაწილეთა შორის დილოსტატები ქალებიც იყვნენ, მაგრამ ქალს არასოდეს მოუგია. მარი თევზაძემ შემოსხმებული შედეგებით, ფაქტობრივად, 2 ტურით ადრე გაიხადა ჩემპიონობა. “სამტრედიის მაცნე” დაუკავშირდა მოჭადრაკეს და კომენტარი სთხოვა: “აღნიშნულ ბლიც ტურნირში სხვა დროსაც მიმიღია მონაწილეობა. ერთი-ორჯერ სამეულშიც გავსულვარ. ჩემი მეუღლე, თორნიკე სანიციე თითქმის სულ პირველ ადგილზე გადის. ამჯერად ჩემმა გამარჯვებამ უფრო იმიტომ გამაზარა, რომ რეიტინგი 50 ქულით მოვიმატე. მიზნოვს კიდევ ჩავიდე რუსთავში და მივიღო მონაწილეობა მომდევნო ტურნირებში. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ტურნირზე, სადაც აბსოლუტური ჩემპიონი გაგხდით, ლალი ბიბილაშვილი იყო მთავარი მსაჯე, სწორედ მან დამაჯილდოვა.”

“სამტრედიის მაცნეს” მეთვლებლისთვის კარგადაა ცნობილი, რომ მარი თევზაძე ცნობილი ქართველი მოჭადრაკის, სამტრედიელი სოფიო ტერეშაძის შვილია. მარი თევზაძეს დიდი სამომავლო გეგმები აქვს: 3-დან 11 თებერვლის ჩათვლით იგი ირანში წასვლას აპირებს. 2-დან 10 მარტი კაპალა ოპენი ჩატარდება საფრანგეთში, 16-დან 29 მარტამდე ბათუმში გამართულ ევროპის ჩემპიონატში მამაკაცთა შორის უნდა მიიღოს მონაწილეობა. ხოლო ზაფხულში გაემგზავრება ან ესპანეთში ან საბერძნეთში – ესაა მარის სამომავლო გეგმები. მარი თევზაძე და მისი მეუღლე, თორნიკე სანიციე ინტენსიურად მეცადინეობენ. ამჯერად ტარდება საქართველოს ჩემპიონატი მამაკაცებში და მარი მეუღლეს გულშემატკივრობს. ჯერჯერობით ბლიც ტურნირის გამარჯვებული ამაზე გადართული.

ძველი წერილის მეტყველი დახვეწილი

ალბათ, დამეთანხმებით, თუ თქვენ ძველი სვირთიდან ამოღებულ დანოტივებულ წერილებს წასწვლომისხარო, თუ "რა ლამაზი და ღრმა, სუფთა და უსაზღვრო აქ ჩაქსოვილი გრძობანი; რამდენი უაღგარო სიყვარული მარხია ამ ძველ ნაწერებში..."

სწორედ დღეს სამხრეთ ამერიკის კონტინენტიდან გამოგზავნილი ძველი წერილი

ღი უსაზღვრო სიყვარული და შორიან-ლო, ზემოთ აივნიდან ვიტარისა და ნანის ხმა. ირგვლივ სიჩუმე, ღმერთმა იცის რას იფიქრებ?!
... თურმე ნანი, აღეჭრანდრე მიქელადის (კულამიდან) შვილისშვილია. კინაღამ შევიშალე, როდესაც გამოირკვა შემთხვევით, მშვენიერი ქალია, რა სამწუხაროა, როდესაც მე იქ ვიყავი ჯერ

ის სიღრმე, რომელიც ავტორმა ქალღმერთსა და კალმის მეორებით, ათასწლიანი კალიგრაფის მანძილიდან საქართველოს მოაწვდინა.
ტყუილად როდის ამბობენ, რომ "სიყვარულს ათასობით ასპექტი აქვს და ყოველ მათგანს თავისი სინათლე, თავისი წიხილი, თავისი ბედნიერება, თავისი კეთილშობილურება ახლავს".
ამ პატარა წერილში, რომელიც ახეგულწვრილად და სადადა დაწერილი ბევრი რამაა საგულისხმო, რომლიდანაც ვგებულობთ, რომ რობერტ სტურუა და მისი და დედანა მათი ოჯახის სასურველი სტუმრები ყოფილან.

დედანა არის უსაყვარლესი ადამიანი, ხშირად იყო ჩვენთან. რობერტს საყვარელია. ბევრი საერთო კარგი ნაცნობები აღმოვაჩინეთ კულამიდან".
ცნობილია, რომ ბუენოს-აირესის ალვეარის თეატრში რეჟისორმა რობერტ სტურუამ დადგა ბრეხტის საექსტაული "სიმონა მარშალის სიზმრები".
ემიგრანტი პოეტის, მხატვრის, ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორის, პენსილვანიის უნივერსიტეტის პროფესორის ლეო ჭვიშვილის წერილი ის უაღგარო სიყვარულია ჩაქსოვილი, რომლის ესთეტიური საიამე მას ნანი ბრეგვაძის ჯადოსნურმა სიმღერებმა მიანიჭა და ჩვენშიც, ახლახან ქუთაისის ღაღო მესხიშვილის სახელობის დრამატული თეატრის სცენაზე გამართულმა ნანი ბრეგვაძის საიუბილეო კონცერტმა ეს წერილიც იმავე განცდით, იმავე გრძობით გააცოცხლა და შეგვახსენა. თუმცა, აქვე უნდა ითქვას ეპისტოლეები იმდენად პირადული, ინტიმური საქარია, რომ მი-

როლის დუმილი, მაგრამ "მეტყველი დუმილი" გვინდა ავახსიანოთ:

"რა ტკბილი ხმა აქვს ნანის! რაღაც ჯადოსნურია, მაგრამ ეს უნდა მოისმინო სულ სხვა პირობებში: მთვარის შუქზე მარტოკა მჯდომმა, ნელი ნიავი, ოდნავ შრიალი ვერხვის ფოთლებისა პაპიროსით ხელში, ფეხი ფეხზე გადაადებული, თვალები სადაც შორს მიჩერებულ

კიდევ არ იყო ამქვეყნად. ამ წელს ბევრი ქართველობა ჩამოვიდა ბუენოს-აირესში, რაც გაუგონარია და უჩვეულო", - მომღერალ ნანი ბრეგვაძის ხმით დატყვევებული ლეო ჭვიშვილი აღფრთოვანებით წერდა თბილისში თავის ახლობლებს (ლომას-დე-სამორა 26. 12. 1979).

მართლაც, განუხომელია გრძობათა

სი სამზოზე გამოტანა, შესაძლოა, მართებულად არც მიიხნოდეს. მაგრამ პირადი წერილები აქრობს წლებს, ჩვენ თვალწინ წარმოადგენს ავტორის ბუნებრივ, შეუფერავ სახეს, რადგან მასში ფიქსირებულია წამიერი განწყობილება და ამასთან ეს წერილები გვაცნობს ეპოქას, აზუსტებს პიროვნების ცხოვრ-

ბისა და შემოქმედების უცნობ დეტალებს.
ასეა თუ ისე, ეპისტოლარული სფერო მაინც ემიგრანტული მეტყველებების უნიკალური დოკუმენტებია და მასთან მეტად ფასიანი ფენომენიც.
ანაპი გრძობითი უფლისციხის დირექტორი

“ჭადრის ოქროსფერი ფოთოლი”

ასე ჰქვია ლიტერატურულ კონკურსს, რომელიც უკვე ტრადიციულად იმართება ქუთაისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის საჯარო ბიბლიოთეკის ინიციატივითა და ორგანიზებით.
ორმოცამდე მონაწილე, უამრავი ლექსი... გასული წლის დეკემბერში კვლავ გაიმართა “ჭადრის ოქროსფერი ფოთლის” მორიგი კონკურსი, რომელსაც ნამდვილად არ ჩაუვლია უინტერესოდ.
მონაწილეთა შორის გახლდათ ქუთაისის აკადემიური წარმართის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართალმცოდნეობის ფაკულტეტის მეოთხე კურსის სტუდენტი, უკვე შემდგარი პოეტი, სამტრედიელი ბექა ფოცხვერია, რომელსაც კარგად იცნობს “სამტრედიის მაგნიტს” მკითხველი.
კომპეტენტური ჟიურის გადაწყვეტილებით, რომელშიც ნომარდი ბართაია, ვია ხოფერია, ნანა გასვიანი და სხვა ცნობილი სახეები შედიოდნენ, მესამე ადგილი ბექა ფოცხვერიას ერგო წილად, შესაბამის ფასიან საჩუქრებთან ერთად.
აღსანიშნავია, რომ კონკურსში სხვადასხვა ასაკის ადამიანები იღებდნენ მონაწილეობას.
კიდევ ერთ წარმატებას ვულოცავთ ბექას და მკითხველს იმ ლექსს ვთავაზობთ, რომლითაც ის წარსდგა ჟიურის წინაშე.

ლენა ბარბაქაძე

ბოლო წერილი
ჩემო იველინ, ბოლოჯერ გწერ, გწერ, რომ ვიამბო ჩვენი სოფლის და მოგვყვები ჩემზეც მცირედით. ჩამოსვლის დარად პასუხიც არ დამიგვიანო, მე ამ წერილის და პასუხის ვცოცხლობ იმედით. ჩვენსას ყველა დღე შემოდგომის იწყება ასე, მამა მინდვრებზე საბავახოდ მიდენის ნახირს, ეს მანამ, სანამ მზე სხივებით ჩემს ოთახს ავსებს და სანამ კარგად გავიგონებ დიდიხალს ძახილს. რომ თავი უნდა დაგვალწიო სიზმრების მამუალს. ბებიაჩემი მხნე ქალი და ოჯახის ბურჯი, სანამ ადგება ჯერ პირველი ისწორებს თავშალს, ვერ მორჩენილ და ვერ უხიდელ ტკივილთა ხურჯინს. ბაბუაც ღებდა, მხრებს ისწორებს, ღებდა და ჯავრობს, რომ უკვე ვეღარ ეხილება ცოლსა და შვილებს და რომ მუხლებიც აღარა აქვს იმდენად სანდო, რომ წინ ჩაუდგეს ჭალებიდან მომავალ ურემებს. მე შენ რა ვითხრა, რა ვიამბო, ჩემო იველინ, როცა სოფლისა არა იცი, ვერ შეიმეცნე. შენ მზის მაგივრად ცაბამბჯუნებს ხედავ პირველი და მინდვრის სურნელს “ტროტუარის” მტკვრით ანაცვლებს. ჩვენ მზის ამოსვლას ფეხზე ვხვდებით მკისას, თიბვისას და სულერთია, რომ ამინდი ავდრობს თუ დარობს. მუდამ ასეა ჩვენთან ყველა შემოდგომისას, უფლის იმედით, უფლის რწმენით ვცოცხლობთ და ვწვალობ ჩვენ ასე ვმრობობთ და არ ვიმჩნევთ დაყოფილ ხელებს და ეს წვალება დასრულდება, ალბათ, აროდის. ვისხენებ მშვიდს და მოდიმარს და ხშირად ვისხენებ, როგორ ვიფარდი, როგორ ვწამდი, როგორ გვკვრიდი. ჩვენსას სხვაგვარი შემოდგომა იცის იველინ, ჩამოეშვება სილაღის და სიყვითლის ფარდა და ყველაფერი გაყვითლდება ირგვლივ ყოველი, მაგ შენი მწვანე და დიდრონი თვალების გარდა.

ახალი ლექსები

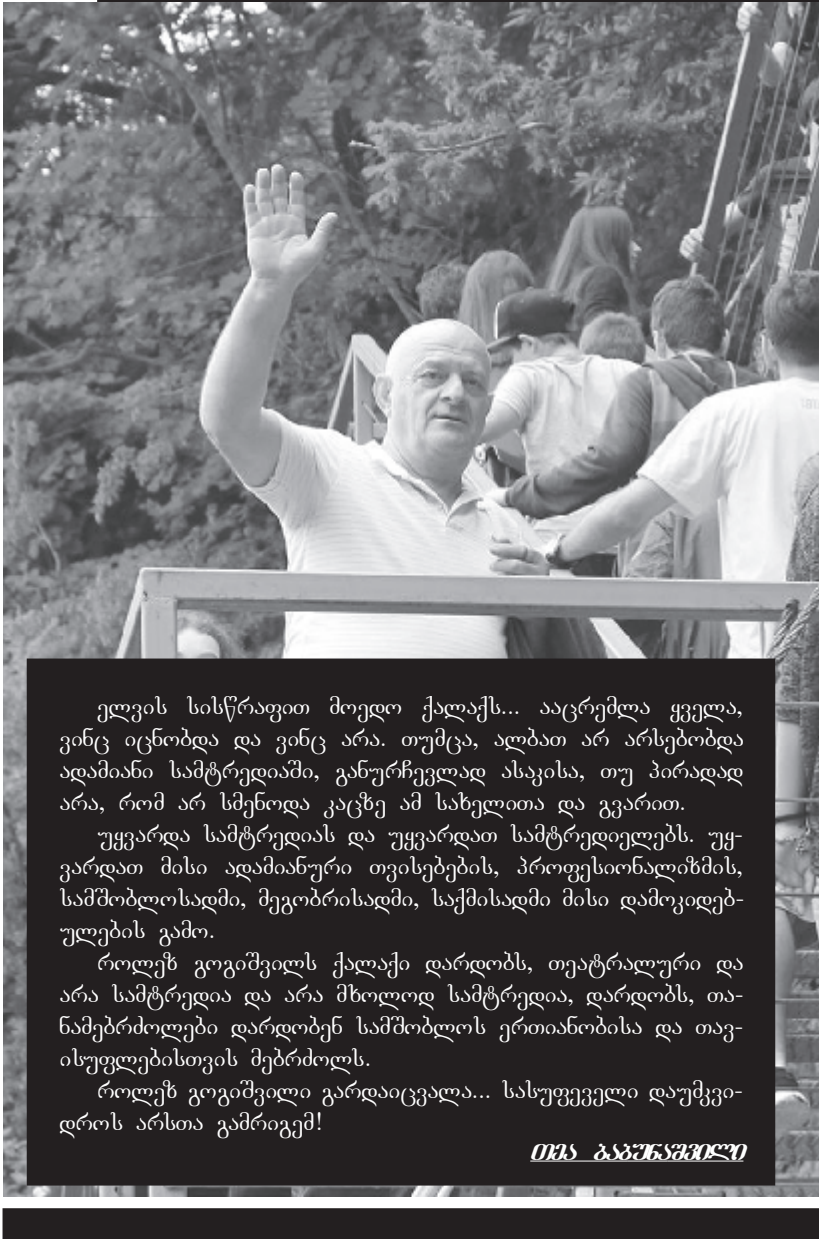
სადა ხარ, სად დამყარე?
ჭიჭკართან მაინც ხანდახან რომ ჩაიარე რა მიჭირს!... გულს გამყენწლადა თუ ოღნავ შეგემღებოდა ნაბიჯი...
სადა ხარ, სად დამყარე? არც გზად მხედები და არც სიზმრად მე ხომ ბედისგან დასჯილი ერთი საწყალი კაცი ვარ?! მთელი ცხოვრება ბორილის მოუნდი, ისე დაგებრდი. დღემდე რატომღაც მგონია არც შენ მწყალობ და არც ბედი.
ნათავი როდის გაიხივს
გზად რომ შემხვდები ნათდება გული, ცაც უფრო მწველია... ვმალე და ვერსად დავმალე ის რაც თვალეში წერია... რა მოვუხერხო თავენტა ფიქრებსაც, გული რა მოვადის?! ისეთ დღეში ვარ ბოლო დროს რომ ლექსიც კი არ გამოდის!... რატომღაც მაინც მგონიხარ ავი და მოუკარება, დასჯილი მოსწავლესავით ატუხული ვარ კარებთან... ვაკაკუნებ და არ მიღებ, უშეზოდ რა მეცოცხლება?! ნეტავი როდის გამოვებ, როდის ამიხდენ ოცნებას?!

მაგის ისევ მოიწოდო გული
რა ცეცხლით დამწვი და მომიფიქვ, როდემდე ვლიო ნეტა ამ ქარებს?! სანამ აღმართში ფეხს მოვივიდებ, მანამ დაღმართი ქვემიმაქანებს!... თვალი კი, თვალი რბის შორად, ცისად... გულიც ამოდ ნერვეს ასცდება, არ უწერია წუხანდელ სიზმარს არც ფიქრებს ჩემსას დღეს აცხადება!

ვით პატრონისგან გამეტებული გადაკლებული ცინდლი ვკნავი... ეგების ცოტად მოილბო გული მიმადლებინო შენ მკერდზე თავი.
ბოლო და დამავრთინი
გადაიარეს ღრულებმა თითო მზეც დაწნდა ცაზედა, ფიქრებს კვლავ ვნებით მივდენი მთებს გაღმა იალაღებდა... თუმც მტკვარი მძიმედ დღუწუნებს არაგვის წყალს რომ ჩვეულა, ამ გულს ვერ დააურდულე ვერ გამოვეტაე ეულად!... კაკასიონის მთებივით თითქოსდა მიუკარები, დარიალივით ღია მაქვს შენთვის სულ გულის კარები. შემოაბიჯე, შემოდი... კვლავ შენთან ვიფენას ვიფერებ, მოდი და დამაფრთხობინე კარზე მომდგარი სიბერე.
შამინდე ვინდაო მამო
ცა როა, მზე როა, მერე რა... ან ჩემთვის, ან შენთვის... ამაოდ ვფიქრობდი ვერ მომერევა, მაინც მომერია მამაო!... ვერ ავხსენ ამირანს ბოროილი, ვერც ცეცხლი მოვტაცე ღმერთებს... ეშმა მომდგეს და მომეივის, მისხენი, მამაო გვედრებ!... ცოდეილი მუხლებზე დავეცი, შემინდე უნებლიე ცოდევა, რაც გასაცემი მქონდა, გავეცი... და მაინც მგონია ვცოდევი! - და მაინც იმ მოწვილ სამსალას ვცლი და ვეღარ ვცლი, ამაო ყოფილა წუთისოფელი შემინდე წმინდაო მამაო.
ღლა ლაგვიძი

როლეზ გოგიუვილი გარდაიცვალა!

ელვის სისწრაფით მოელო ქალაქს... ააცრემლა ყველა, ვინც იცნობდა და ვინც არა. თუმცა, ალბათ არ არსებობდა ადამიანი სამტრედიასში, განურჩევლად ასაკისა, თუ პირადად არა, რომ არ სძენოდა კაცზე ამ სახელითა და გვარით.

უყვარდა სამტრედიას და უყვარდათ სამტრედიელებს. უყვარდათ მისი ადამიანური თვისებების, პროფესიონალიზმის, სამშობლოსადმი, მეგობრისადმი, საქმისადმი მისი დამოკიდებულების გამო.

როლეზ გოგიუვილს ქალაქი დარღობს, თეატრალური და არა სამტრედიის და არა მხოლოდ სამტრედიის, დარღობს, თანამებრძოლები დარღობენ სამშობლოს ერთიანობისა და თავისუფლებისთვის მებრძოლს.

როლეზ გოგიუვილი გარდაიცვალა... სასუფეველი დაუმკვიდროს არსთა გამრიგებ!

თან გახსენებული

შინდისში გმირულად დაღუპულ ლევან მელქაძის გახსენება

2017 წლის 8 აგვისტოს საქართველომ დიდი პატივი მიაგო 9 წლის წინ დაღუპულ ქართველ მებრძოლთა ხსოვნას.

აგრესორი რუსეთი 2008 წლის 8 აგვისტოს ვერაგულად შემოიჭრა ცხინვალის რეგიონში.

ერთ-ერთი ასეთი ოცნებული სოფელი შინდისთან ჩასაფრებულ რუსეთის ჯარის ნაწილს გადაეყარა. რუსმა ოკუპანტებმა დანებება მოთხოვა ქართველ ოცნებებს. ქართველები არ დანებდნენ და გაიმართა უთანაბრო ბრძოლა. მათგან 17 ქართველი ვაჟკაცი გმირულად დაეცა შინდისთან ბრძოლაში.

მათ შორის იყო ქალაქ სამტრედიის მკვიდრი, № 3 საბავშვო ბაგაბაღის აღზრდილი ლევან მელქაძე.

ლევანის სახლი № 3 საბავშვო ბაგაბაღის წინ მდებარეობს. მისი მშობლები, ქალბატონი ქეთევანი და ბატონი თამაზი ბაგაბაღის მუშაობის დამხმარეები იყვნენ. აქ მათ სამი შვილი აღზარდეს. ლევანისათვის ბაღი და სახლი განუყოფელი იყო. მას ღმერთისგან მომადლებული ჰქონდა ცოდნის შექმნის სურვილი. იგი ყოველთვის ვურადლებით უსმენდა აღმზრდელებს. უყვარდა მუსიკა, ჭადრაკი, ფეხბურთი, უყვარდა თანატოლები.

ჩვენ, ბაღის მუშაელები, პატარობიდანვე ვუჩერავდით ბავშვებს დედ-მამის, დაძმების, ნათესავების, მოხუცი ბებია-ბაბუების, აღმზრდელების პატივისცემას და სიყვარულს, სამშობლოს სიყვარულს.

აი, ასეთი სიტყვებით ვულოცავდით გზას სკოლაში მიმავალ ჩვენს აღზრდილებს. ჩვენო პატარა მეგობარო, მომავლის დიდი იმედო! შენ დაიბადე ქართველად, შენ გზრდის საქართველო! ჩვენ შენი იმედი გვაქვს, რომ ასახელებ საქართველოს! დაიცვა და განადიდებ მის სახელს. გაამრავლებ ქართველებს! მუდამ გახსოვდეს, რომ შენ ხარ ქართველი და შენი ვალია გიყვარდეს ქართველები! იყავი ერის ერთგული, პატრონი!

ჩემი ავტობიოგრაფიული ლექსებით აღსაზრდელს ვასწავლი, რომ ისინი

ნი ქართული ხალხური ფოლკლორის აღმსრულებელი უნდა გამხდარიყვნენ, ალგეთის ლეკვებად გაზრდილიყვნენ.

ჩვენ, მთელ კოლექტივს გამორჩეულად გვიყვარდა ლევანი. მისი დაღუპვის ამბავი რომ შევიტყვეთ, ყველამ ისე განვიცადეთ, თითქოს ჩვენი ოჯახის წევრი დაგვარევეთ.

მართალია გვიმძიმს, მაგრამ კიდევ გვეამაყება რომ სამშობლოს დასაცავად გმირულად დაიღუპა ლევან მელქაძე.

“სამტრედიის მე-11 საჯარო სკოლაში გაიხსენა ლევანისა და მარლენ ბარამიას ხსოვნისადმი მიძღვნილი მემორიალი. ლევანის ვაჟიშვილი მათე გულდასმით ფურცლავს ალბომს და სათუთად ეყვრება მამიკოს სურათებს”. წერს მწერალი

ბატონი თემურ ჯულაყიძე წიგნში “შინდისის გმირები”.

ქართველი გმირი ლევან მელქაძე, მისი შვილის მათეს საამაფო მამაა.

დედას, ქალბატონ ქეთევანს და მამას ბატონ თამაზს ვერაფრით ვანუგეშებ, მაგრამ ფაქტია, რომ კარგი შვილი აღზარდეს და სამართლიანად უნდა იამაფონ მისით.

ჩვენი და ჩვენი შვილების ვალია პატივი მივაგოთ შინდისის გმირებს და მოვიგონოთ ისინი პატივისცემით, სიყვარულით, რომ მათ მაგალითზე აღიზარდოს მომავალი თაობები.

მინდა, მაღლობა გადაეუხადო ჩვენი ქალაქის მკვიდრს, მწერალთა კავშირის წევრს, ნიკო ლორთქიფანიძის პრემიის ლაურეატს, ბატონ თემურ ჯულაყიძეს. მან დიდებული საქმე გააკეთა, რომ დაწერა წიგნი “შინდისის გმირები”, რომელშიც აღწერა შინდისის გმირთა ცხოვრება და მათ ლექსები მიუძღვნა.

წიგნის გამოცემაში ბატონ თემურს დაეხმარა ცნობილი ფეხბურთელი, ამჟამად ქალაქ თბილისის მერი, სამტრედიის საამაფო შვილი, ბატონი კახი კალაძე. მაღლობა მას.

ანა მელქაძე
ქოხილი № 3 საბავშვო ბაგაბაღის მუშაი
მასწავლებელი

სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკრებულო და სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერია იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა კულტურის ცენტრისა და თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი, რეჟისორი და მსახიობი

როლეზ გოგიუვილი

და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

ეროსი მანჯგალაძის სახელობის კულტურის ცენტრი და თეატრი მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა კულტურის ცენტრისა და თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი, რეჟისორი და მსახიობი

როლეზ გოგიუვილი

და თანაუგრძნობენ ოჯახს.

“სამტრედიის მაცნეს” რედაქცია იუწყება, რომ გარდაიცვალა რეჟისორი და მსახიობი

როლეზ გოგიუვილი

და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკა იუწყება, რომ გარდაიცვალა

როლეზ გოგიუვილი

და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

ანზორიკო გავასს მონატრება

ჩემო ბედდამწვარი ანზორიკო, სამი ტანჯული წელი გავიდა იმ ავადმოსავონარი დღიდან, რაც ჩვენს გვერდით აღარ ხარ. გვიმუხთლა ბედმა. ჩემო უჭკვიანესო ბიჭო, ვერაგმა სიყვდილმა არც უნივერსიტეტის დამთავრება დაგაცალა, არც ჩაფიქრებული გეგმის განხორციელება და მოულოდნელად, ოცდართი წლის ასაკში უდროოდ ჩააქრო შენი ღამაში სიცოცხლე. მაინუმა დიდი სიყვარულით და სითბოთი სავსე შენი გულისცემა. ჩემო სიყვითი და ვაჟკაცობით გამორჩეული ერთადერთო შვილიშვილო, მიმძიმს უშენობა, ყოველდღე გელოდები, ჭიშკრისებურ ვიხედები, მგონია მოხვალ და ისევ ერთად ვიქნებით.

მაგრამ...

ვერ ვიჯერებ, რომ აღარ მოხვალ. სულს იმით ვიამებ, რომ შენ ყველაზე სათნო, ყველაზე თბილ ადგილზე ხარ სამოთხეში, მარადიულ ნეტარებაში. ანზორიკო მანდ არაფერი მოგაკლდება, მაგრამ ჩვენ, შენს ოჯახს, ახლობლებს, სამშოს, მეგობრებს ძალიან გვაკლიხარ და გვენატრები. მუდამ ჩვენს გულში იცოცხლებ ბებიო. შენ ჩემი მოუშუშებელი ტკივილი ხარ. ვერაფერი გაამრთილებს ჩემს გულს. ანზორიკო მიყვარხარ და უხომოდ მენატრები!

შენი მასწავლებელი თეაძი

**ნსოვნა
606ა მასწავლებელი**

1954 წელს დაკამთავრე რეინიგზის 24-ე საშუალო სკოლა. იმავე წელს გამოცდებს ქუთაისის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში ვაბარებდი. ქიმიის გამოცდაზე “ფრიალი” რომ დაეწერათ, კომისიის თავჯდომარის რამდენიმე კითხვამ პასუხი იყო გასაცემი. საკმარის რთულ შეკითხვებს კარგად ვუპასუხე. კომისიის თავჯდომარე შეკითხვებზე, საიდან ხარო, ქიმიის ვინ გასწავლიდათ? სამტრედიიდან, ნინა წიქორიძე-მეთქი, რომ ვუპასუხე. ქალს სახე გაუბრწყინდა. კომისიის წევრებს მიუბრუნდა და ეუბნება: მე და ნინამ უნივერსიტეტი ერთად დავამთავრეთ. ნინა თავისი ცოდნით სტუდენტებს შორის გამორჩეული გახლდათ, მისი მოსწავლის ცოდნაში ეჭვი არ შეპარებაო და მაშინვე შეკითხვის გარეშე “ფრიალი” დამიწერა.

თვალნათლივ მაგონდება ნინა მასწავლებელი, სათნოებით სავსე ქალბატონი, გაკვეთილზე ღიმილით შემოსული, ყველას სულში და გულში ღრმად რომ იხედებოდა. ქიმიის რთულ ფორმულებს პროფესიული ცოდნის დონით გვიხსნიდა, არ იშურებდა ენერჯისა.

ნინა მასწავლებელი ამიერკავკასიის რეინიგზის სკოლების სისტემაში საგნის საუკეთესო მასწავლებლად მოიაზრებოდა. მე ვამაფობ, რომ მისი მოსწავლე ვიყავი.

შენი ნსოვნა
მსახიობი

ნათელა გელევიშვილი, თამაზ მიქაძე, ბორის ფოცხვერაშვილი მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა გორმადლის სასოფლო საბჭოს ყოფილი თავჯდომარე, ქალბატონი

ნელი გეგუაძე

და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

ტროლეიბუსის შექმნის სათავეებთან...

ეკოლოგიურად სუფთა საქალაქო ტრანსპორტის ერთ-ერთი საშუალება ტროლეიბუსი, რომელიც თავის მხრივ წარმოადგენს მრავალადგილიან ურელსო ელექტრო სამგზავრო მანქანას, პირველად გერმანიაში შეიქმნა. იგი გამოგონებულ იქნა ცნობილი გერმანელი ინჟინრის, გამომგონებლისა და გერმანული ტრანსნაციონალური კონცერნის "Siemens"-ის ფუძემდებლის, ვერნერ ფონ სიმენსის მიერ. საყურადღებოა ის გარემოება, რომ ტროლეიბუსის შექმნის იდეა ვერნერმა ინგლისში მცხოვრები ინჟინერი მისიგან, კარლ ვილჰელმ სიმენსისაგან მიიღო. მან 1881 წლის 18 მაისს ინგლისის სამეფო-სამეცნიერო საზოგადოების ოცდამეორე სხდომაზე დამსწრე საზოგადოებას სრულიად ახალ, ინოვაციურ სატრანსპორტო საშუალებაზე, ტროლეიბუსზე გააცნო ინფორმაცია, თუმცა, ინგლისელი მეცნიერები დიდად არ მოუხიბლავს და არ დაუინტერესებია კარლის იდეას. შედეგად, ტროლეიბუსის შექმნის სათავეებთან არა ინგლისელები, არამედ გერმანელები აღმოჩნდნენ. პირველი ექსპერიმენტალური სატროლეიბუსო ხაზი 1882 წელს ბერლინის სიახლოვეს მდებარე ჰალენზეში გაიხსნა. მისი სიგრძე სულ რაღაც 540 მეტრი გახლდათ და მოქმედებდა 1882 წლის 29 აპრილიდან 13 ივნისის ჩათვლით.

Genia. Ge

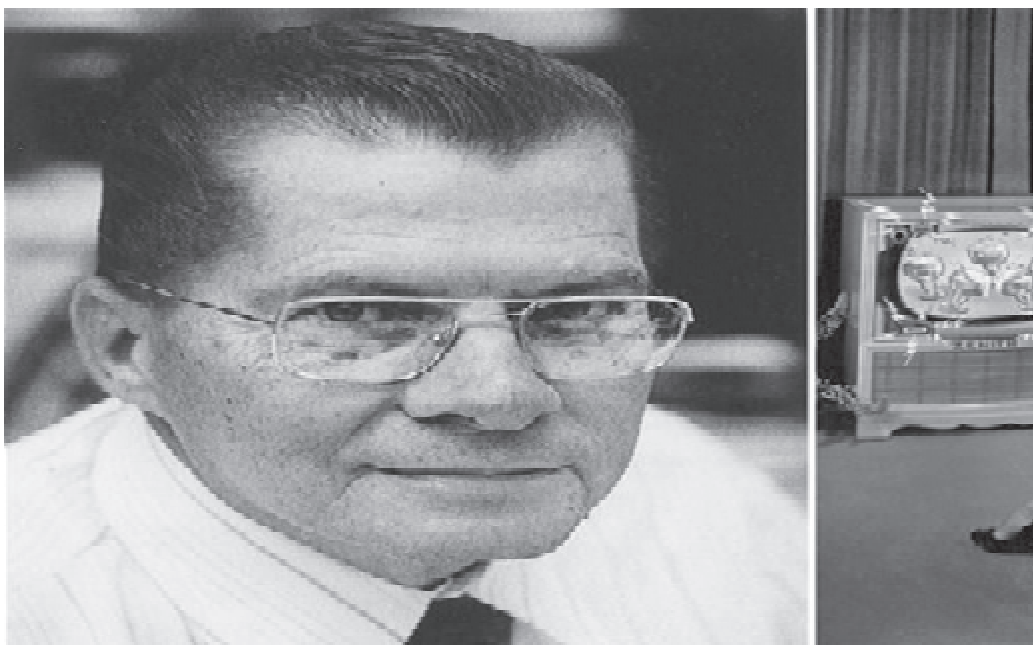
იუჯინ პოლი – “უსადენო სატელევიზიო მართვადი პულტის გამომგონებელი”

იუჯინ პოლი დაიბადა 1915 წლის 29 ნოემბერს, ილიონისის შტატის ერთ-ერთ უდიდეს ქალაქ ჩიკაგოში. იგი წარმოადგენდა იმ დიდ ამერიკელ ინჟინერსა და გამომგონებელს, რომელმაც საფუძველი ჩაუყარა დღევანდელი საყოველთაოდ ცნობილი “უსადენო სატელევიზიო მართვადი პულტის” გამომგონებას. 1935 წელს, იუჯინმა მუშაობა კომპანია Zenit Radio Corporation-ში დაიწყო. 1955 წელს კი პირველმა შექმნა უსადენო სატელევიზიო დისტანციური სამართავი პულტი “Flash-Matic”. თავდაპირველად მისი ერთადერთი ფუნქცია მხოლოდ არხების გადართვა იყო. პრინციპი აღნიშნული ინოვაციური გამომგონებისა, დაფუძნებული გახლდათ სინათლის სხივების, ფოტომგრძობიარე ეკრანის კუთხისაყენ მიმართვასა და გააქტიურებაზე, რომელიც იწვევდა ერთი არხიდან მეორე არხზე გადართვას ყოველგვარი კაბელის გარეშე. მისი გამოგონება, იმდენად მოიწონეს, რომ ყოველგვარი პრობლემების გარეშე იქნა დაპატენტებული. მალევე ყველასთვის ცხადი გახდა, რომ იუჯინ პოლის ინოვაციური გამომგონება უდიდესი დანიშნულების მატარებელი იყო ტელევიზიის და მოგვიანებით კინემატოგრაფიის განვითარების მხრივაც.

მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში, ცნობილი გამომგონებელი ამერიკელი არმიისთვის სარადარო სისტემების სრულყოფა-დახვეწაზე მუშაობდა. თავისი სამსახურებრივი კარიერის 47 წლის განმავლობაში, მან დიდ წარმატებას მიაღწია კომპანიაში. იგი ჯერ დაინიშნა ვიდეოჩამწერი სტუდიის ხელმძღვანელად, ხოლო მოგვიანებით კი ამავე კომპანიის შეფის მოადგილედ. 1997 წელს, იუჯინ პოლი და მისი ავსტრო-ამერიკელი კოლეგა რობერტ ადლერი, რომელიც ასევე მრავალი გამომგონების ავტორი გახლდათ, დაჯილდოვებულ იქნენ ამერიკის სატელევიზიო ხელოვნებისა და მეცნიერების “ემის” პრემიით როგორც: “პიონერები უსადენო სატელევიზიო სამართავი პულტის შექმნისა”.

იუჯინ პოლი გარდაიცვალა 2012 წლის 23 მაისს მშობლიურ ქალაქ ჩიკაგოში. მის მიერ გამომგონებული სატელევიზიო პულტის გარეშე, რომელიც წლების შემდეგ კიდევ უფრო დაიხვეწა, დღევანდელით წარმოუდგენელია არა მარტო ტელევიზორის, არამედ ზოგადად, მთელი სატელევიზიო სივრცის მუშაობა.

Genia.Ge

ამ ბოლო დროს ისე ცეკვავ, დაგჭირდება ალბათ “ბორკვა”. გენიოსი კაცი ხარ და ძაან მოგვწონს შენი როკვა.

ვულოცავთ!

ვეტერანთა რაიონული კავშირის გამგეობის წევრს, ქალბატონ დარეჯან ქავთარიას ვულოცავთ დაბადების დღეს, წარმატებებსა და ღვთის წყალობას ვუსურვებთ.

გვამრავლოს რაიონული კავშირი

გილოცავთ დაბადების დღეს. არასოდეს მოგკლებოდეთ ჩვეული შემართება და ერთუზიანობა. მუდამ ღმილიანი გვენახე.

“საბრძოლის მაცნე”

რედაქციის მისამართი:
საბრძოლია, რუსუბლიკის ქ. №6
ტელ: 790 391839

მაცნე
საბრძოლის

დირექტორი ბექან გოგია
მთავარი რედაქტორი ქეთევან ჭაჭავაძე
გამომშვები რედაქტორი თეა ბაბუნაშვილი
პასუხისმგებელი მდივანი ლევან ბაბუნაშვილი
კომპიუტერული უზრუნველყოფა მანა პაპავა